

Kadının Yabancı Bir Erkekle Konuşmasında Ölçü

İslâm, kadınların erkeklerle konuşmasını yasaklamamış, ancak bazı ölçüler koyarak meseleyi dengeli hâle getirmiştir. Kur'ân'ın koymuş olduğu şu prensip, ölçülü davranma adına bize yol göstermektedir: "Peygamber hanımlarından bir şey isteyeceğiniz veya onlara bir soru soracağınız zaman, perde arkasından isteyin ve sorun.

Ayette bildirilen bu durum yani, Peygamber hanımlarının şahsında yapılan bu hitap bütün Müslümanlar için geçerlidir. Âyetin birinci derecede muhatabı Peygamber hanımlarıdır ki, onlar bizim annelerimizdir. Peygamberimizden (sallallahu aleyhi ve sellem) sonra, ölünceye kadar onların başkalarıyla nikâhlanması helâl değildir. Âyette bildirilen ikazın ikinci tarafında ise, haram-helâl hususunda derin bir dikkate ve rikkate sahip olan sahabe vardır. Dikkat edilirse Allah Teâlâ, İslâm'ı yaşamada incelerden ince, baş döndürücü bir hassasiyete sahip olan bu iki gruba yukarıda geçen ölçüyü emrediyor. Onlara bu emir verilmişse, onlardan sonraki biz Müslümanların ne kadar hassas olmamız gerektiği açıktır.

Başka bir âyet-i kerimede şöyle buyrulur: "Ey Peygamber hanımları! Siz herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Takvâ sizin sıfatınız olduğuna göre, nâmahrem erkeklerle hitab ederken tatlı ve cilveli bir eda ile konuşmayın ki kalbinde hastalık bulunan bir şahıs, şeytanî bir ümide kapılmasın. Ciddî, ölçülü konuşun." Zirvedeki insanlara bunlar emrediliyorsa, bize de onları örnek almak düşer.

Özetle; erkekle kadın arasında yaratılıştan gelen bir alaka vardır. Kadının dikkat çekmesi daha fazla söz konusu ise de netice itibariyle erkekler de bu özellikten uzak değildir. Öyleyse öncelikle karşı iki cinsin birbiriyle konuşmayı ihtiyaç ve zaruretle sınırlı tutmaları icap eder. Konuşmaları gerektiğinde her iki taraf da tesettürlerine dikkat ederek, karşı tarafı tahrik etmeden, dikkatini üzerine çekmeden, yüzüne sürekli bakmadan, ihtiyaç ölçüsünde konuşmalı, dahasına prim vermemelidir. Böylece bir Müslüman'a yakışır şekilde ciddi, vakur ve temkinli olmalıdırlar.

Erkeğin Yabancı Kadınla Başbaşa Kalması (Halvet)

Bir erkeğin yabancı bir kadınla baş başa kalmasına halvet denir. Yabancıdan maksat, erkeğin kendisine nikâhlanması helâl olan kadınlardır. Nikâhı haram olan anne, hala, teyze, kız kardeş vs. ile bir arada bulunmakta mahzur yoktur. Baş başa kalmaktan maksat ise, üçüncü bir şahsın olmadığı ve olma veya görme ihtimali de bulunmayan kapalı veya kapalı konumundaki bir mekânda buluşmaktır.

Böyle bir yerde erkekle kadının beraber bulunması, karşı cinsi tahrik edip günahlara sebep olduğundan, zinaya kapı araladığından ve insanları suizanna sürüklediğinden dolayı haramdır. Cenabı Hak, Kur'ân'da şöyle beyan eder: وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا "Sakın zinaya yaklaşmayın! Çünkü o, çirkinliği meydana getiren bir hayâsızlıktır, çok kötü bir

yoldur.” Sedd-i zerâi dediğimiz “haram götüren yolların kapatılması” prensibiyle İslâm, günahlara götüren yolları en baştan kapatma yoluna gitmiştir. Az önce zikredilen âyet de bu prensip ile değerlendirilmelidir.

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de, bir hadislerinde şöyle buyururlar: لَا يَخْلُونَ رَجُلًا بِامْرَأَةٍ إِلَّا وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ “Sakin bir erkek, yanında mahremi (kendisine nikâhı haram olan) bulunmadıkça, yabancı bir kadınla yalnız kalmasın.” Aynı bölümdeki başka bir hadiste benzer bir ikazdan sonra Sahabi sorar: “Ey Allah’ın Resulü, bir kadının kocasının erkek akrabaları ile baş başa kalmasına ne dersiniz?” Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) buyururlar ki: الْحَمُّ الْمَوْتُ “Bu ölümdür!” Yani, insanın kalbini öldürücü korkunç bir durumdur. Şu hadîs-i şerif, meseleyi biraz daha açar: “Kim Allah’a ve âhiret gününe iman ediyorsa, yanında mahremi olmayan bir kadınla yalnız kalmasın; çünkü bu takdirde üçüncüleri şeytandır.”

Tam bir tehlike söz konusu olmasa da, üçüncü bir şahsın bulunmadığı taksi, asansör gibi yerlerde, her şeye rağmen tedbirli olmak ve buralarda da kadın-erkek yalnız kalmayı tamamen zarurete bağlamak gerekir. Evet, zaruret olmadıkça asansörde de takside de büroda da bir erkekle bir kadının baş başa kalması uygun değildir.

Burada şu hususa da değinmek gerekir kanaatindeyiz: İslâm, kadını dört duvar arasına hapsedmiş değildir. Evet, kadınlar, İslâm tarihi boyunca, gerektiğinde savaflara katılmış, gerektiğinde dışarıda evinin ihtiyaçlarını görmüş, geçimini temin etmiş, camilere gitmiş, vaaz dinlemiş ve ilim tahsil etmiştir. Bugün de

bunlar söz konusudur. Ancak, belirlenen ölçülere dikkat edilmesi şartıyla... Bu mevzuda ne kadar hassas olmamız gerektiğini şu hadîs-i şeriften anlıyoruz. İbn-i Mesud naklediyor: Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdular ki: الْمَرْأَةُ عَوْرَةٌ فَإِذَا خَرَجَتْ اسْتَشْرَفَهَا الشَّيْطَانُ “Kadın avrettir, dışarı çıktığında şeytan ona muttali olur.” Yani, şeytan onun “ayağını kaydırmaya, onu günahlara sokmaya, baştan çıkarmaya, başkalarını ayartmak için kullanmaya çalışır. Kadının bugün sosyal hayatta ne hâle getirildiğini görünce, hadîs-i şerifin ne kadar önemli bir ikazda bulunduğunu pratikte idrak etmiş oluyoruz.

İslâm’da kadın; zarafeti, cazibesi, kadınlık hususiyetleri rencide edilmeksizin, iffetini korumak şartıyla hayatın bütün safhalarında bulunmuştur. Zira İslâm fıtrat dinidir. Dinin emir ve yasakları, getirdiği disiplinler fıtratla uyum içerisinde olup, insanı koruyup kollamaya yönelik esaslardır. Kadının iffetinin muhafazası da onun fıtratının bir parçasıdır. Onun iffetine toz kondurabilecek yolları İslâm baştan kapamıştır. Çalışmasını meşru görmüş fakat onun fıtratına ağır gelecek iş ve ortamlarda çalışmasına müsaade etmemiştir. Kadınların, kadınlara ait işlerde çalışmasını teşvik etmiş, doğum, kız çocuklarının okutulması ve bilinçlendirilmesi, kadın hastalıkları gibi hususlarda kadınların rol almasını zarurî saymıştır. Bunları yaparken de, erkeklerle baş başa kalmamasını emretmiş, kendisini rahatsız edici gözlerin gözetlemesinden uzak ve dinî vecîbelerini yerine getireceği ortamlarda bulunmasını istemiştir.”